

۳ - طبق اصول کلی مربوط به صلاحیت ، چون مخفی کننده معاون جرم محسوب می‌شود در همان محکمه مجازا می‌گردید که جرم اصلی در آن مطرح بود و اگر عمل اصلی از طرف يك فرد بیگانه در خارج فرانسه اتفاق می‌افتاد ولی اخفاء در خاک فرانسه بوقوع می‌پیوست مجازا کم فرانسه برای رسیدگی بجرم اخفاء صالح نبودند . اگر چه تسلیم مقصر به مقامات خارجی طبق اصول استرداد بدون اشکال بود ولی چون در فرانسه رسم نیست فرانسوی مقصر را تسلیم مقامات خارجی نمایند ، نتیجه عدم صلاحیت مجازا کم فرانسه در رسیدگی به جرم اخفاء منتهی به عدم مجازات مخفی کننده می‌گردد .

قانون اصلاحی ۱۹۱۵ دائر بر مستقل شدن جرم اخفاء - قانون ۱۹۱۵ برای رفع معایب مواد مربوط به اخفاء در مقام نسخ آن بر آمد و جرم اخفاء را جرم مستقل اعلام داشت . از مستقل شدن جرم اخفاء نتایج زیر استحصال می‌گردد :

۱ - اخفاء اشیاء اگر در خاک فرانسه اتفاق افتد اعم از اینکه جرم قبلی در خاک فرانسه یا خارج از آن بوقوع پیوسته باشد قابل تعقیب است .

۲ - مرور زمان جنبه عمومی اخفاء اشیاء از وقتی شروع می‌شود که مخفی کننده اشیاء را از تصرف خود خارج کند زیرا اخفاء جرم مستمر است و مرور زمان جرم مستمر وقتی شروع می‌شود که جرم ارتكابی خاتمه پذیرفته باشد .

۳ - مجازات مالی بیشتری بر مرتکبین اخفاء تحمیل می‌گردد .

نتایج حاصله از وجود رابطه فرعی بین جرم اخفاء با جرم قبلی - با وجود لغو مواد قانون جزای فرانسه مربوط به اخفاء ، مقنن روی سنت سابق دائر بر معاونت دانستن جرم اخفاء مقرراتی بشرح ذیل مبنی بر ارتباط آن با جرم قبلی وضع کرده است :

۱ - ماده ۶۶۰ در قسمت آخر مقرر میدارد که چنانچه مخفی کننده نسبت به

عمل قبلی کمکی غیر از اخفاء بنماید بعنوان معاون جرم تعقیب خواهد شد .

۲ - آثار کیفیات مشدده مربوط به عمل قبلی بر مخفی کننده منعکس می‌گردد مشروط بر اینکه بآن کیفیات واقف باشد .

۳ - اگر عمل قبلی مستوجب مجازات ترمیمی و تریذیلی غیر از اعدام باشد دامنگیر مخفی کنند نیز می‌شود .

۴- اگر قوانین نسبت بجرائم سرقت و کلاهبرداری و خیانت در امانت مجرّمیت‌هایی وضع کرده باشند و یا محاکم مجاز در تعیین آن برای مجرم قبلی باشند این قبیل مجرّمیت‌ها نسبت باشخصاصیکه عالمّاً اشیاء حاصله از آن جرائم را مخفی کرده اند سرایت مینمایند .

۵- مجازات اخفاء مشروط بر این است که جرم قبلی قابل مجازات باشد. بنابراین اگر نسبت به جرم قبلی ، قانون عفو عمومی وضع شود جرم اخفاء اشیاء حاصله از آن جرم نیز غیر قابل مجازات میباشد .

جرم اخفاء اشیاء در قانون مجازات عمومی ایران- در قانون مجازات عمومی
 راجع باخفاء اشیاء تنها ماده ۲۳۰ وجود دارد که مقرر میدارد:
 « هر کس عالمّاً عامداً اشیاء مسروقه را مخفی کند جزای او حبس تأدیبی از سه ماه الی دو سال خواهد بود و اگر مرتکب میدانسته است که اشیاء مذکوره بواسطه سرقتی بدست آمده که جزای آن شدیدتر است مجازات او از یکسال تا سه سال حبس تأدیبی است .»

باتجزیه و تحلیل ماده فوق نقایح ذیل بدست میآید :

۱- مقنن اخفاء اشیاء را بعنوان جرم مستقل انحصار باشیاء مسروقه داده و به اشیاء حاصله از سایر جرائم اطلاق نکرده است .

۲- مقنن برای تعیین مجازات اخفاء بین اشیاء حاصله از سرقت معمولی و اشیاء حاصله از سرقت غیر معمولی فرق گذارده است. مجازات اخفاء اشیاء حاصله از سرقت معمولی سه ماه الی دو سال و مجازات اخفاء اشیاء حاصله از سرقت غیر معمولی يك تا سه سال میباشد .

۳- از لفظ « مخفی » که در ماده ۲۳۰ استعمال شده اینطور استنباط میشود که کتمان و پنهان نمودن یکی از عناصر تشکیل دهنده جرم اخفاء میباشد بنابراین اگر سمساری اشیاء حاصله از سرقت را خریداری کند و پشت شیشه دکان خود بگذارد که در مرئی و منظر عمومی واقع شود مرتکب جرم اخفاء اشیاء مسروقه محسوب نمیکردد .

۴- اگر مخفی کننده علاوه بر جرم اخفاء جرمی دیگر برای کمک با عامل جرم

قبلی مرتکب شود از لحاظ معاونت قابل تعقیب است و طبق قواعد تعدد جرم باید با او رفتار شود.

۵- اگر عواملی پیش آید که موجب محدودیت جرمی عمل ارتکاب قبلی بشود مانند عفو عمومی این پیش آمد در قابلیت تعقیب جرم اخفاء اشیاء مسروقه تأثیری نخواهد داشت.

۶- چون جرم اخفاء اشیاء مسروقه جرم علیحدده محسوب میشود و در اینصورت رابطه آن با عمل سرقت قطع میگردد محاکم ایران صلاحیت خواهند داشت از تبع ایرانی را که در ایران مرتکب اخفاء اشیاء حاصله از سرقت ارتكابی در خارجه میشوند تعقیب نمایند.

۷- با مستقل بودن جرم اخفاء اشیاء مسروقه مرور زمان آن از زمانی شروع میشود که عمل اخفاء بکلی خانمه پذیرفته و اشیاء در تصرف مخفیانه مرتکب نباشد.

پایان جلد اول

موادیکه از قوانین ایران در این کتاب با آنها اشاره شده و در متن

ذکر نگردیده است

صفحه ۴۸

ماده ۱۷۰ قانون مجازات عمومی: « مجازات مرتکب قتل عمدی اعدام است مگر در موادی که قانوناً استثناء شده باشد » .

ماده ۲۲۷ قانون مجازات عمومی: « در سایر موارد که سرقت مقرون به شرائط مذکور نباشد جزای مرتکب حبس تأدیبی از دو ماه تا دو سال خواهد بود. در مورد این ماده اگر مال یا اموال مسروقه از حیث قیمت کمتر از پانزده تومان باشد و سارق قبل از تعقیب یا در حین تعقیب و قبل از قطعیت حکم آنها را عیناً یا قیمتاً بصاحب یا صاحبانش مسترد نماید فقط به ۵ الی ۵۰ تومان غرامت محکوم خواهد شد و محکمه میتواند نظر باحوال و اوضاع قضیه و همچنین بسن و سوابق مرتکب و قیمت مال مسروقه مشارالیه را از مجازات معاف دارد مشروط بر اینکه مدعی خصوصی هم این تقاضا را نموده باشد و مورد از موارد تکرار جرم نیز نباشد » .

ماده ۴ قانون محاسبات عمومی: « جز عوارض و مالیاتهای مقرر بموجب قانون اخذ هر گونه عوارض و مالیات دیگر بهر اسم و رسم که باشد ممنوع است عمالیکه امر باخذ مالیات غیر قانونی بدهند و اشخاصی که فهرست و تعرفه و مبنای آنها تهیه نمایند و کسانی که متصدی وصول آن بشوند مشمول مقررات ماده ۱۵۴ قانون مجازات عمومی خواهند بود » .

ماده ۱۵۴ قانون مجازات عمومی: « هر يك از مستخدمین دولتی که مأمور اخذ مالی بنفع دولت است برخلاف قانون یا زیاده بر مقررات قانونی وجه یا مالی اخذ کند یا امر باخذ آن نماید، باختلاف مراتب بحبس تأدیبی از هشت روز الی سه سال و بتأدیه غرامت معادل ضعف آنچه گرفته است محکوم خواهد شد و بعلاوه باید آنچه را که بدون حق گرفته است بصاحب آن رد نماید مجازات مذکوره در این ماده در مورد اشخاصی نیز که مأمور باخذ مال بنفع بلدییه میباشند مجری خواهد شد » .

ماده ۱۹ اصلاحی تیر ماه ۱۳۲۸: « الف - کیفرهای تبعی و تکمیلی از قرار ذیل است.

۱- محرومیت از حقوق اجتماعی .

۲- ممنوعیت از اقامت در محل مخصوص .

۳- اقامت اجباری در محل مخصوص .

تبصره - کیفر تبعی اثر ناشی از حکم است بدون قید در حکم و کیفر تکمیلی همان کیفر تبعی است با این تفاوت که مثل کیفر اصلی در حکم دادگاه قید میشود .

ب - کسیکه بموجب حکم قطعی به حبس جنایی محکوم شود و یا کیفر اعدام او در نتیجه اعمال ماده ۵۵ قانون مجازات عمومی تبدیل به حبس جنایی شود از کلیه حقوق اجتماعی تبعاً محروم خواهد شد به علاوه دادگاه میتواند مقرر دارد که محکوم علیه پس از اتمام کیفر اصلی در مدتی که از ده سال تجاوز نکند از اقامت در نقطه معین ممنوع بوده و یا با اقامت در نقطه یا نقاط معین مجبور باشد .

ج - هر کس که بموجب حکم قطعی و بعلت ارتکاب یکی از جنحه‌های ذیل و یا بعلت جنایت بارعایت کیفیت منخفقه به بیش از یکماه حبس تأدیبی محکوم شود در صورتیکه یکی از مجازات‌های اصلی او انفصال ابد از خدمات دولتی نباشد در مدت (۵) سال از حق استخدام دولتی و مملکتی محروم میشود .

هر گاه مدت حبس تأدیبی تا یکماه باشد مدت محرومیت از حق استخدام دولتی و مملکتی دو سال خواهد بود .

۱- کلیه جنحه‌های مضر بمصالح عمومی که در باب دوم قانون مجازات عمومی پیش بینی و یا جنحه‌هاییکه از این حیث مشابه آنهاست و بموجب قوانین جداگانه تعیین گردید است .

۲- سرقت‌های جنحه .

۳- کلاهبرداری و یا جنحه که بموجب قانون مجازات کلاهبرداری برای آن تعیین شده است .

۴- خیانت در امانت و یا جنحه که بموجب قانون مجازات خیانت در امانت برای آن تعیین شده است دادگاه جنحه میتواند علاوه بر مجازات اصلی که بموجب قانون مقرر است مجرم را در مدتی که از ده سال تجاوز ننماید محرومیت از بعضی از حقوق مذکور در ماده ۱۵ نیز محکوم کند و همچنین دادگاه میتواند در ضمن حکم خود مقرر

دارد که محکوم علیه پس از اجرای کیفر اصلی در مدتی که از سه سال تجاوز ننماید از اقامت در نقطه یا نقاط معینی ممنوع بوده و یا باقامت در نقطه یا نقاط معینی مجبور باشد.

د- هر گاه مستخدمینی که از بودجه کشور و شهر داریها و بنگاهها تیکه با سرمایه دولت اداره میشود حقوق دریافت میدارند و همچنین مأمورین به خدمات عمومی و مستخدمین افتخاری دولتی و مملکتی با اتهام بزه جنائی مطلقاً یا جنحه‌های فوق مورد تعقیب قرار گیرند از تاریخ اعلام کیفر خواست بوزارتخانه یا قسمت مربوط که مستخدم مزبور در آن انجام وظیفه مینماید از شغل خود معاف میگردد و در صورتیکه بموجب حکم قطعی برائت حاصل نمود ایام تعلیق جزء خدمت او محسوب و مقرری مدتی را که به علت تعلیق نگرفته دریافت خواهد کرد.

تبصره ۱

کلیه دادرها مکلفند که در موارد فوق به محض ارسال کیفرخواست بدادگاه بدون فوت وقت مراتب را بوزارتخانه یا قسمت مربوطه بمتهم اطلاع دهند.

تبصره ۲

ماده ۱۴ قانون استخدام کشوری از تاریخ تصویب این قانون ملغی است.

صفحه ۵۴

اصل نهم متمم قانون اساسی: «افراد مردم از حیث جان و مال و مسکن و شرف محفوظ و مصون از هر نوع تعرض هستند و متعرض احدی نمیتوان شد مگر بحکم و ترتیبی که قوانین مملکت معین مینماید.»

اصل دوازدهم متمم قانون اساسی: «حکم و اجرای هیچ مجازاتی نمیشود مگر بموجب قانون.»

صفحه ۵۵

تبصره ماده ۱۲ قانون مجازات عمومی: «... تبصره - در هر يك از قوانین کیفری که حداقل کیفر حبس کمتر از یازده روز تعیین شده است از تاریخ اجرای این قانون حداقل کیفر یازده روز خواهد بود و همچنین است در مورد تخفیف مذکور در ماده ۵۰ قانون کیفر عمومی و در مورد غرامت نقدی در امور جنحه از تاریخ اجرای این قانون حداقل کیفر کمتر از دو بیست و یک ریال نخواهد بود.»

صفحه ۶۹

ماده ۲ قانون لزوم ارائه گواهینامه پزشك قبل از ازدواج مصوب آذرماه ۱۳۱۷ و کلیه دفاتر ازدواج مکلفند که قبل از وقوع ازدواج از نامزدها گواهی نامه پزشك را بر نداشتن امراض مسریه مهم که نوع آنها از طرف وزارت دادگستری معین و اعلام میگردد مطالبه نموده و پس از بایگانی آن بمقد و ازدواج و ثبت آن باقیدموجود بودن گواهی پزشك بر تندرستی نامزدها اقدام نمایند .

تبصره - دختران از داشتن گواهینامه پزشك در قسمت امراض زهروی معاف

هستند .

ماده ۴ قانون مذکور: «هر سردفتري که بدون رعایت ماده ۲ این قانون بمقد و ثبت ازدواج مبادرت نماید بحبس تأدیبی از دو ماه الی یکسال محکوم خواهد شد .»

صفحه ۷۹

ماده ۹۸ قانون مجازات عمومی : هر کس یکی از اشیاء ذیل را جعل کند اعم از اینکه بالمباشره باشد یا بواسطه یا با علم بجعل یا تزویر استعمال کند یا داخل مملکت نماید بحبس بااعمال شاقه از سه تا پانزده سال محکوم خواهد شد و اشیاء مزبوره از اینقرار است .

۱- فرمان یا دستخط رئیس مملکت .

۲- احکام رئیس دولت یا وزراء .

۳- اوامر رئیس مجلس شورای ملی یا رئیس مجلس سنا .

۴- مهر دولت یا مهر رئیس مملکت یا مهر مجلس مقننه .

۵- مهر یا امضاء یا علامت یکی از رؤسا یا مستخدمین دولتی یا نمایندگان مجلس

مقننه از حیث مقام رسمی آنها .

۶- مهر یا تمهر یا علامت یکی از ادارات دولتی .

۷- اسناد یا حوالجات صادره از خزانه دولتی .

۸- منگنه یا علامتی که برای تعیین عیار طلا یا نقره بکار میرود .

۹- بلیط یا اسکناس بانك که مطابق قانون رائج است .

ماده ۱۸۱ قانون مجازات عمومی : هر کس بواسطه دادن ادویه یا وسائل

دیگری موجب سقط حمل زنی گردد جزای او از يك الى سه سال حبس تأدیبی است
و اگر زن حامله را دلالت با استعمال وسائل مذکور نماید جزای او از سه تا شش ماه حبس
تأدیبی خواهد بود .

ماده ۳۵ قانون مطبوعات مصوب ۵ محرم ۱۳۲۶ قمری : «بموجب این ماده هر
کس نسبتی از نسبت های مندرجه در ماده ۳۴ را بوسائلی که در ماده ۲۶ مذکور
است : نطق ، لایحه ، درج مقاله در روزنامهجات بیکی از محاکم عدلیه یا اجزاء حزبیه
یا انجمن های ادارات دولتی بدهد از ده تومان الی سیصد تومان مجانی دادنی خواهد
بود و یا از هشت روزالی یکسال حبس خواهد شد . اگر وسیله انتشار آن نسبتها در
روزنامه باشد در مدت مشخصه توقیف خواهد شد . ممکن است انواع تنبیه و سیاست
را در زمان واحد مقتضی بدانند (بسته بنظر حاکم قضیه) »

صفحه ۸۴

ماده ۳۱۶ قانون دادرسی و کیفر ارتش : « هر کسی که نسبت بحیات اعلیحضرت
همایون شاهنشاهی یا والاحضرت ولایتعهد سوء قصد نماید پس از دادرسی و ثبوت
بزه محکوم باعدام است . »

ماده ۳۱۷ قانون مذکور : « هر کسی که مرتکب سوء قصدی شود که منظور از
آن خواه به مزدن اساس حکومت یا ترتیب وراثت تخت و تاج و خواه تحریص مردم
بمسلح شدن بر ضد قدرت سلطنت باشد محکوم باعدام است . »
ماده ۳۱۸ قانون مذکور : « در دو مورد پائین عمل مرتکب سوء قصد شناخته
می شود :

۱- در صورتیکه شروع باجرا شده ولی بواسطه موانع خارجی که اراده فاعل
در آن مداخلت نداشته قصدش معلق بای اثر بماند .

۲- در صورتیکه تهیه مقامات تاندازه ای باشد که قصد جنایت از ناحیه مرتکب
مجرز و مسلم گردد . »

ماده ۳۱۹ قانون مذکور : « هر گاه اشخاصی مرتکب توطئه شوند که منظور
از آن جنایات مذکور در مواد ۳۱۶ و ۳۱۷ این قانون باشد در صورتیکه برای تهیه

مقدمات جنایت امری را انجام یا شروع کرده باشند محکوم با اعدام میشوند .
 ماده ۳۲۰ قانون مذکور : « توطئه و وقتی تحقق پیدا میکند که تصمیم انجام عمل در اثر تبانی بین دو نفر یا بیشتر اتخاذ شده باشد . »

صفحه ۸۵

ماده ۴۴ قانون مجازات عمومی : « در موارد جنایات در صورتی که مطابق این قانون اوضاع و احوال قضیه مقتضی تخفیف مجازات باشد هیئت حاکمه میتواند مجازات های جنایی را بطریق ذیل تخفیف دهد :

- ۱ - اعدام بحبس دائم یا موقت با اعمال شاقه .
- ۲ - حبس دائم با اعمال شاقه بحبس موقت با اعمال شاقه یا بحبس مجرد .
- ۳ - حبس موقت با اعمال شاقه بحبس مجرد یا حبس تأدیبی که کمتر از دو سال نباشد .

۴ - حبس مجرد بحبس تأدیبی که کمتر از شش ماه نباشد .

۵ - تبعید با اقامت اجباری یا ممنوعیت از اقامت در نقطه یا نقاط معین .

۶ - محرومیت از تمام حقوق اجتماعی بعمض آن .

ماده ۴۵ قانون مذکور : « در موارد جنحه اگر اوضاع و احوال قضیه مقتضی تخفیف باشد محکمه میتواند مجازات حبس تأدیبی را تا هشت روز تخفیف داده یا آنرا تبدیل بغرامت نماید . »

ماده ۴۵ مکرر قانون مذکور : « در موارد تکرار یا تعدد جرم و همچنین در کلیه مواردیکه مطابق قانون مجرم باید بحد اکثر مجازات محکوم شود هرگاه محکمه موجبات تخفیف مجازات را موجود بداند میتواند مرتکب را بکمتر از حد اکثر محکوم کند بدون اینکه بتواند مجازات را بکمتر از حداقل تنزیل دهد و هرگاه مجازات مقرر بدون حداقل و اکثر باشد محکمه میتواند در مورد حکم اعدام و حبس دائم یک درجه و در سایر موارد فقط تا معادل یک ربع از میزان جزای اصل عمل را تخفیف دهد . »

ماده ۲۴ قانون مجازات عمومی : « در مورد جرائم عمومی حکم تکرار جرم در باره اشخاص ذیل جاری است اعم از اینکه محکمه حاکمه عمومی باشد یا اختصاصی :

۱ - کسی که بحکم لازم الاجراء محکوم بجزای جنائی شده و در ظرف ده سال از تاریخ اتمام مدت مجازات مجدداً مرتکب جنحه مهم و یا جنایتی گردد اعم از اینکه حکم سابق اجرا شده یا نشده باشد .

۲ - کسی که بحکم لازم الاجراء محکوم بحبس تأدیبی بیش از دو ماه شده و در ظرف پنج سال از تاریخ اتمام مدت مجازات مرتکب جنحه مهم یا جنایت گردد خواه حکم سابق اجرا شده یا نشده باشد .

ماده ۲۵ قانون مجازات عمومی : « در موارد تکرار جرم بطریق ذیل رفتار می شود :

۱ - اگر مجرم فقط يك سابقه محکومیت جنایتی یا جنحه داشته باشد مجازات او بیشتر از حد اکثر مجازات جرمی است که دفعه دوم مرتکب شده بدون اینکه از حد اکثر آن مجازات به علاوه نصف تجاوز کند مگر آنکه مجرم مرتکب نظیره همان جرم سابق شده باشد که در اینصورت مجازات بیشتر از حد اکثر مجازات جرم دوم خواهد بود بدون اینکه از دو برابر حد اکثر تجاوز کند .

سرقت و اختلاس و ارتشاء و کلاهبرداری و خیانت در امانت از حیث تکرار جرم نظیر هم محسوب است .

۲ - اگر مجرم دو سابقه محکومیت جنائی یا جنحه داشته باشد مجازات او یک درجه تشدید شده یا بیش از دو برابر حد اکثر مجازات جرم سوم خواهد بود بدون اینکه از سه برابر حد اکثر تجاوز کند .

۳ - هر گاه مجرم بیش از دو سابقه محکومیت جنائی یا جنحه داشته باشد مجازات او یک درجه تشدید میشود و نباید از دو برابر حد اقل مجازات اشد کمتر باشد مگر اینکه دو برابر حد اقل بیش از حد اکثر مجازات اشد باشد که در اینصورت بهمان حد اکثر محکوم خواهد شد . مجازات کسانی که بیش از دو سابقه محکومیت برای دزدی و یا کلاهبرداری داشته باشند حبس موقت با اعمال شاقه است مگر اینکه قانوناً جزای بیشتری برای آنها مقرر باشد و در مورد این اشخاص محکمه باید حکم دهد که محکوم بعد از انقضای مدت محکومیت در یکی از نقاطیکه از طرف دولت معین میشود توقف اجباری

نماید - تعیین مدت توقف اجباری بنظر وزیر عدلیه بوده ولی نباید از ده سال تجاوز کند بعلاوه دولت میتواند حکم محکومیت این محکومین را نیز در همان نقطه اجرا نماید .

۴ - هرگاه در حین صدور حکم محکومیتهای سابق مجرم معلوم نبوده و بعداً معلوم شود مدعی العمومی که در نزد محکمه حاکم مأموریت دارد باید مراتب را بمحکمه اطلاع بدهد در اینصورت اگر محکمه محکومیتهای سابق را محرز دانست مکلف خواهد بود حکم خود را بر طبق مقررات فوق تصحیح نماید .
برای اجرای مقررات این قانون محکومیتهای قبل از تصویب آن نیز منظور خواهد شد .

تبصره - جرم قاچاق اسلحه و طلا تابع مقررات فوق است .

صفحه ۸۶

ماده ۲۰ قانون مجازات عمومی : « هرگاه کسی قصد جنایتی کرده و شروع با اجرای آن بنماید ولی بواسطه موانع خارجی که اراده فاعل در آنها مداخلت نداشته قصدش معلق یا بی اثر بماند و جنایت منظوره واقع نشود مرتکب بمجازاتیکه بنفس جنایت مقرر است محکوم خواهد شد و اگر مجازات جنایت اعدام باشد مرتکب بحبس غیر دائم با مشقت محکوم میشود . »

ماده ۲۱ قانون مذکور : « مجرد قصد ارتکاب جنایت یا تهیه بعضی مقدمات جزئیه آن شروع محسوب نمیشود . »

ماده ۲۲ قانون مذکور : « هرگاه کسی که شروع بجنایتی کرده و بمیل خود آن عمل را ترک کند از جهت جنایت منظوره مجازات نخواهد شد لیکن اگر همان مقدار عملی که بجا آورده است جرم باشد جزای مخصوص بآن جرم در حق او جاری میشود . »

ماده ۲۳ قانون مذکور : « شروع بارتکاب جنحه فقط در صورتی مستلزم

مجازات است که در قانون تصریح بآن شده باشد . »

ماده ۲۸ قانون مذکور : « اشخاص ذیل معاون جرم محسوبند :

۱ - کسانیکه باعث و محرک ارتکاب فعلی شوند که منشاء جرم است و بواسطه

تحریک و ترغیب آنها آن فعل واقع شود .

۲ - کسانی که تبانی بر ارتکاب جرم کرده و بواسطه تبانی آنها آن جرم واقع میشود.
 ۳ - کسانی که با علم و اطلاع از حیث تهیه و تدارک آلات و اسباب جرم یا تسهیل اجرای آن یا بهر نحو با مباشر جرم کمک کرده اند .

ماده ۲۹ قانون مذکور : در مورد معاونین مجرم محکمه میتواند نظر با وضاع و احوال قضیه و با نظر بکیفیات معاونین مجرم را بهمان مجازاتی که برای شریک مجرم مقرر است محکوم نماید و یا مجازات را از يك الى دو درجه تخفیف دهد .
 ماده ۴ قانون مذکور : کسی که در حال ارتکاب جرم مجنون بوده یا اختلال دماغی داشته باشد مجرم محسوب نمیشود و مجازات نخواهد داشت ولی در صورت بقای جنون باید بدارالمجانین تسلیم شود .

ماده ۳۴ قانون مذکور : هیچ جنایت یا جنعه را نمیتوان عفو نمود و یا مجازات آنرا تخفیف داد مگر در مواردی که قانون آنرا قابل عفو دانسته یا در مجازات آن تخفیفی داده است .

صفحه ۸۸

ماده ۱۹۳ قانون مجازات عمومی : هر کس اعم از حکام و نواب حکام و سایر مأمورین دولتی و غیر آنها بدون حکمی از مقامات صلاحیتدار در غیر مواردی که قانون جلب و توقیف اشخاص را تجویز نموده شخصی را توقیف یا حبس کند یا عتفاً در محلی مخفی نماید محکوم بسه سال حبس تأدیبی و محرومیت از خدمات دولتی خواهد بود . کسی که با علم و اطلاع برای ارتکاب جرم مزبور مکانی تهیه کرده و بدین طریق معاونت با ارتکاب نموده باشد بعد اقل همان مجازات محکوم خواهد شد . اگر مرتکب قبل از آنکه تعقیب شود شخص توقیف شده را رها کند در صورتیکه شخص مزبور را زیاده از پنج روز توقیف نکرده باشد مجازات او حبس تأدیبی از دو ماه الی شش ماه و تأدیه غرامت از ده الی پنجاه تومان خواهد بود . اولیاء قانونی اطفال از قبیل پدر نسبت باولاد و ولی نسبت بهجنون و قیم نسبت بصغیر و معلم نسبت بشاگردان از مفاد این ماده مستثنی میباشند مشروط بر اینکه اقدام اولیاء از حد تأدیب و اقدام معلمین از حدود وظایف رسمیه مربوط بمدارس تجاوز ننماید .

صفحه ۹۰

بند ۱ ماده ۲۱۱ قانون مجازات عمومی : « اشخاص ذیل بحبس تأدیبی از شش ماه تا سه سال و بتأدیه غرامت از ۲۵۰ الی ۵۰۰۰ ریال محکوم میشوند :

۱ - کسی که عادهً جوان کمتر از ۱۸ سال تمام را اعم از ذکور و اناث بفساد اخلاق و یا شهوترانی تشویق کند و یا فساد اخلاق و یا شهوترانی آنها را تسهیل نماید . »

صفحه ۹۸

اصل هفتاد و نهم متمم قانون اساسی : « در موارد تقصیرات سیاسی و مطبوعات هیئت منصفین در محاکم حاضر خواهند بود . »

صفحه ۱۱۴

ماده ۷۰ قانون مجازات عمومی : « هر کس اهالی را بچنگ و قتل بایکدیگر اغوا و تحریک کند که موجب قتل در بعضی از نواحی گردد محکوم باعدام است و اگر تحریکات فقط باعث نهب و غارت گردد جزای او از سه تا پنجسال حبس با اعمال شاقه است و در صورتیکه تحریکات او مؤثر واقع نشده باشد محکوم به تبعید است جزای کسیکه مدیریت دسته یا جماعتی را که مرتکب جنایات مذکور در این ماده و ماده قبل شدهاند دارا بوده جزای محرک است . »

صفحه ۱۱۶

ماده ۴۳ قانون مجازات مرتکبین قاچاق : « وارد و خارج کردن اسلحه ناریه و مهمات جنگی و فشنگ و مواد محترقه و اسلحه شکاری و اسلحه سرد جنگی ممنوع است مگر با اجازه دولت .

ساختن هر نوع اسلحه ناریه و مهمات جنگی و فشنگ و اسلحه شکاری و اسلحه سرد جنگی و مواد محترقه و باروت منوط با اجازه قبلی وزارت جنگ است و اشتغال بکسب اسلحه فشروشی و تعمیرات اسلحه و فروش مهمات جنگی و مواد محترقه منوط با اجازه شهربانی است - جواز داشتن و حمل و نقل اسلحه ناریه و مهمات جنگی و فشنگ و اسلحه شکاری و مواد محترقه در داخل شهرها از طرف شهربانی و در خارج شهرها و همچنین شهرهایی که شهربانی در آنجا نباشد از طرف اداره امینه داده خواهد شد .

متخلفین از مقررات فوق بسه ماه تا سه سال حبس تأدیبی یا بسیصد تاده هزار

ریال جزای نقدی و یا بهر دو مجازات محکوم میشوند .

بند ۱ ماده ۲۴۹ قانون مجازات عمومی :

الف - هر کس نسبت به علامت تجارتي ثبت شده در ایران عالماً مرتکب بیکی از اعمال ذیل شود بحبس تأدیبی از سه ماه الی سه سال و بجزای نقدی از صد الی هزار تومان و یا بیکی از این دو مجازات محکوم خواهد شد :

۱ - هر کس علامت تجارتي غیرا جعل و یا با علم بمجهول بودن آن استعمال

کند . . . . .»

ماده ۲۶۴ قانون مجازات عمومی : « هر کس عالماً حد فاصل مابین املاک را

تغییر دهد یا محو کند بحبس تأدیبی از هشت روز تا دو ماه و یا بغرامت از شش الی سی تومان محکوم میشود و اگر عمل مذکور برای غصب زمین غیر واقع شده باشد

اعم از اینکه بنفس خود مرتکب یا نفع دیگری باشد مجازات آن حبس تأدیبی از ششماه تا دو سال و تأدیه غرامت از ده الی سی تومان است . . . . .»

ماده ۱۳۳ قانون مجازات عمومی : « هر يك از مستخدمین دولتی یا هر شخصی

که خدمات دولتی باور جوع شده باشد در غیر از مواقعی که قانون مقرر داشته یا بدون ترتیبات قانونی در منزل کسی بدون اجازه و رضای صاحب منزل داخل شود بحبس تأدیبی از یکماه تا یکسال محکوم خواهد شد مگر اینکه ثابت نماید که بامر یکی از رؤسای خود که صلاحیت حکم را داشته و مجبور باطاعت امر او بوده است اقدام کرده است در این صورت مجازات مزبور در حق آمر مجری خواهد شد و اگر مستخدم مزبور مرتکب یا باعث وقوع جرم دیگری نیز باشد مجازات آنرا نیز خواهد دید . . . . .»

صفحه ۱۴۹

ماده ۱۶۸ قانون مجازات عمومی : « هر گاه دو نفر یا بیشتر اجتماع و مواضعه

نمایند که جنحه یا جنایتی برضد امنیت خارجی یا داخلی مملکت یا ضد اساس حکومت ملت و آزادی و یا برضد اعراض یا نفوس یا اموال مردم مرتکب شوند و با وسائل ارتکاب آنرا فراهم نمایند بقرار ذیل محکوم خواهند گردید . . . . .»

۱ - اگر اجتماع و مواضعه برای ارتکاب جنحه باشد مرتکب از هشت روز تا

سه ماه بحبس تأدیبی محکوم میشود .

- ۲ - اگر اجتماع و مواضعه برای ارتکاب جنایت بر ضد نوامیس یا نفوس یا اموال باشد مرتکب بحبس تأدیبی از سه ماه تا یکسال محکوم خواهد شد .
- ۳ - اگر اجتماع و مواضعه برای ارتکاب جنایت بر ضد امنیت داخلی مملکت یا بر ضد اساس حکومت ملی و آزادی باشد مرتکب محکوم بحبس تأدیبی از شش ماه تا دو سال یا باقامت اجباری از یکسال تا سه سال خواهد بود .
- ۴ - اگر اجتماع و مواضعه برای ارتکاب جنایت بر ضد امنیت خارجی مملکت باشد مرتکب بحبس مجرد از دو تا پنجسال محکوم خواهد شد .

صفحه ۱۳۹

اصل ۲۱ متمم قانون اساسی : « انجمنها و اجتماعاتی که مولد فتنه دینی و دنیوی و مغل بنظم نباشند در تمام مملکت آزاد است ولی مجتعمین با خود اسلحه نباید داشته باشند و ترتیباتی را که قانون در این خصوص مقرر میکند باید متابعت نمایند اجتماعات در شوارع و میدان های عمومی هم باید تابع قوانین نظمیه باشند . »

صفحه ۱۴۰

ماده ۱ قانون مجازات مقدمین بر علیه امنیت و استقلال مملکتی مصوب خرداد ۱۳۱۰ : « مرتکبین هر يك از جرم های ذیل بحبس مجرد از سه تا ده سال محکوم خواهد شد :

- ۱ - هر کس در ایران بهر اسم و یا بهر عنوان دسته یا جمعیت یا شعبه جمعیتی تشکیل دهد و یا اداره نماید که مرام یا رویه آن ضدیت با سلطنت مشروطه ایران و یا رویه یا مرام آن اشتراکی است و یا عضو دسته یا جمعیت یا شعبه جمعیتی شود که با یکی از مرام یا رویه های مزبور در ایران تشکیل شده باشد .
- ۲ - هر ایرانی که عضو دسته یا جمعیت یا شعبه جمعیتی باشد که مرام یا رویه آن ضدیت با سلطنت مشروطه ایران یا مرام یا رویه آن اشتراکی است اگر چه آن دسته یا جمعیت یا شعبه در خارج ایران تشکیل شده باشد .
- ماده ۲ قانون مذکور : « هر کس بنحوی از انحاء برای جدا کردن قسمتی از ایران

یا برای لطمه وارد آوردن به تمامیت یا استقلال آن اقدام نماید محکوم بحبس مؤبد با اعمال شاقه خواهد شد . «

ماده ۳ قانون مذکور: « هر کس خواه با مشارکت خارجی خواه مستقلاً برضد مملکت ایران مسلحاً قیام نماید محکوم باعدام میشود . «

ماده ۵ قانون مذکور: « هر کس برای یکی از جرمها و یا مجرمین مذکور در مواد ۱ و ۲ و ۳ در ایران بنحوی از انحاء تبلیغ نماید و هر ایرانی که علیه سلطنت مشروطه ایران و یا برآه یکی از جرمها و یا مجرمین مذکور در موارد فوق بنحوی از انحاء در خارج ایران تبلیغ کند محکوم بیک سال تا سه سال حبس تأدیبی خواهد شد . «

صفحه ۱۷۱۹

ماده ۱۲ قانون مجازات عمومی: « حبس موقت با اعمال شاقه از سه سال کمتر و از پانزده سال بیشتر نخواهد بود . مدت حبس مجرد ازدو تاده سال است . مدت تبعید از سه سال کمتر و از پانزده سال بیشتر نخواهد بود . مدت حبس تأدیبی از یازده روز تا سه سال است .

تبصره - در هر يك از قوانین کیفری که حد اقل کیفر حبس کمتر از یازده روز تعیین شده است از تاریخ اجرای این قانون حد اقل کیفر یازده روز خواهد بود و همچنین است در موارد تخفیف مذکور در ماده ۵۴ قانون کیفر عمومی و در مورد غرامت نقدی در امور جنحه از تاریخ اجرای این قانون حد اقل کیفر کمتر از دو بیست و یک ریال نخواهد بود . «

صفحه ۱۷۴۹

بند ۲۶ ماده سوم آئین نامه امور خلافی مصوب ۲۴/۵/۲۲: « اشخاص زیر بهفت روز تا ده روز حبس تکدیری و از ۱۰۰ تا ۲۰۰ ریال غرامت محکوم میگرددند ... بند ۲۶ - کسانی که با وجود قدرت و استطاعت (جسمانی) تکدی یا کلاشی را پیشه خود قرار داده و از این راه زندگی نمایند . «

صفحه ۱۷۹۹

ماده ۲۲۶ قانون مجازات عمومی: « در صورتیکه سرقت مقرون بیکی از شرائط

ذیل باشد مرتکب بحبس تأدیبی از شش ماه تا سه سال محکوم خواهد شد :

- ۱ - سرقت در جائیکه محل سکنی یا مهیا برای سکنی است یا در توابع آن یا در محلهای عمومی از قبیل مسجد و حمام و غیره واقع شده باشد .
- ۲ - سرقت در جائی واقع شده باشد که بواسطه درخت یا بوته یا چین یا نرده محرز بوده و سارق حرز را شکسته .
- ۳ - در صورتیکه سرقت در شب واقع شده باشد .
- ۴ - هر گاه سارقین دو نفر یا بیشتر باشند .
- ۵ - هر گاه سارق یک نفر بوده ولی حامل سلاح ظاهر یا مخفی باشد .
- ۶ - هر گاه سارق مستخدم بوده و مال مخدوم خود را دزدیده یا مال دیگری را در منزل مخدوم خود یا منزل دیگری که با اتفاق مخدوم خود با آنجا رفته یا شاگرد کارگر بوده و در خانه یا دکان استاد یا در محلی که عاده آنجا کار میکرد سرقت نموده .
- ۷ - هر گاه سارق کاروانسرا دار یا مهمانخانه چی یا مکاری یا سورچی و کلیه هر کسی که حرفه او حمل و نقل اشیاء است بهر وسیله که باشد یا اتباع او بوده که تمام یا قسمتی از اموالی را که بمناسبت شغل سپرده او بوده سرقت نموده باشد .

صفحه ۲۱۳

ماده ۱۸۲ قانون مجازات عمومی : « زنی که عالمّاً بدون اجازه طبیب راضی بخوردن ادویه یا مأکولات یا مشروبات یا استعمال وسائل مذکوره شده یا تمکین از استعمال آن وسائل کرده و باین واسطه حمل خود را ساقط کرده باشد مجازات او از یکسال تا سه سال حبس تأدیبی است و اگر اقدام این زن در نتیجه امر شوهر خود باشد زن او از مجازات معاف و شوهر بمجازات مذکور محکوم خواهد شد . »

صفحه ۲۲۲

ماده ۲۲۲ قانون مجازات عمومی : « هر گاه سرقت جامع تمام شرائط مقرر در شرع نبوده ولی مقرون به پنج شرط ذیل باشد جزای مرتکب حبس دائم با اعمال شاقه است .

- ۱ - سرقت در شب واقع شده .

۲ - سارقین دو نفر یا بیشتر باشند .

۳ - يك یا چند نفر از آنها حامل سلاح ظاهر یا مخفی باشند .

۴ - ازدیوار بالا رفته یا حرز را شکسته یا کلید ساختگی بکار برده یا اینکه

عنوان یا لباس مستخدم دولت را اختیار یا برخلاف حقیقت خود را مأمور دولتی قلمداد کرده و یا در جائیکه محل سکنی یا مهیا برای سکنی یا توابع آنست سرقت کرده باشد .

۵ - در ضمن سرقت کسی را آزار یا تهدید کرده باشد .

ماده ۲۲۳ قانون مجازات عمومی : « هر گاه سرقت مقرون با آزار یا تهدید باشد

مرتکب بحبس با اعمال شاقه از سه الی پانزده سال محکوم خواهد شد و اگر جرحی

نیز واقع شده باشد بعد اکثر مجازات محکوم میشود . »

ماده ۲۲۴ قانون مجازات عمومی در تاریخ خرداد ماه ۱۳۱۰ نسخ و بجای

آن قانون راجع بمجازات قطاع الطريق تصویب و آنها بموجب قانون دادرسی و

کیفر ارتش نسخ و مواد ۸، ۹، ۱۰ و ۱۱ قانون مزبور که مربوط است به راهزنی

در راهها و شوارع و سرقت با اسلحه عمل میشود .

صفحه ۲۲۸

ماده ۱۸۷ قانون مجازات عمومی : « مقاومت با قوای نظمیه و امنیه در موقعی

که مشغول انجام وظیفه خود باشند دفاع محسوب نمی شود ولی هر گاه قوای مزبوره

از حدود وظیفه خود خارج شوند و بر حسب ادله و قرائن موجوده خوف آن باشد

که عملیات آنها موجب قتل و جرح یا تعرض بعرض گردد در اینصورت دفاع در مقابل

آنها نیز جایز است . »

صفحه ۲۲۹

ماده ۱۷۹ قانون مجازات عمومی : « هر گاه شوهری زن خود را با مرد اجنبی

در يك فراش یا در حالتی که بمنزله وجود در يك فراش است مشاهده کند و مرتکب

قتل یا جرح یا ضرب یکی از آنها یا هر دو شود معاف از مجازات است . »

صفحه ۲۳۱

ماده ۱۸۴ قانون مجازات عمومی : « قتل و جرح و ضرب هر گاه در مقابل دفاع

از نفس یا عرض یا مال خود مرتکب یا شخص دیگری واقع شود بارعایت مواد ذیل مرتکب مجازات نمیشود مشروط بر اینکه دفاع متناسب با خطری باشد که مرتکب را تهدید کرده است .

صفحه ۲۶۷

ماده ۱۸۳ قانون مجازات عمومی : « طبیب یا قابله یا جراح یا دوا فروش و اشخاصیکه بعنوان طبابت یا قابگی یا جراحی و یا دوا فروشی و سائل سقط حمل را فراهم آورند از سه تا ده سال حبس با اعمال شاقه محکوم خواهند شد مگر اینکه ثابت شود که این اقدام طبیب یا قابله یا جراح برای حفظ حیات مادر میباشد . »

صفحه ۲۷۱

ماده ۸۳ قانون مجازات عمومی : « هر يك از اشخاص مذکور در ماده قبل که برخلاف قانون آزادی شخصی افراد ملت را سلب کند یا افراد ملت را از حقوقی که قانون اساسی بآنها داده محروم نماید از شغل خود منفصل و از پنج تا ده سال از حقوق اجتماعی محروم خواهد شد . »

صفحه ۲۸۱

ماده ۲۶۳ قانون مجازات عمومی : « هر گاه جرائم مذکور در فقره اول ماده قبل در شب واقع شده و مرتکبین سه نفر یا بیشتر بوده و یا اینکه کمتر بوده ولی لاقلاً یکی از آنها حامل سلاح بوده است جزای آن از يك الى سه سال حبس تأدیبی خواهد بود . »

صفحه ۲۸۴

ماده ۱۷۸ قانون مجازات عمومی : « هر کس جسد مقتولی را با علم بقتل مخفی کند یا قبل از اینکه باشخصی که قانوناً مأمور کشف و تعقیب جرائم هستند خبر دهد آنرا دفن کند از دو ماه تا یکسال محکوم بحبس تأدیبی خواهد شد . »

فهرست مندرجات

صفحه	موضوع
الف - ط	۱ - دیباچه
۱	۲ - مقدمه
۱	گفتار اول کلیات
۱	موضوع حقوق جزا
۱	طبع حقوق جزا
۲	فرق بین حقوق جزا و علم اخلاق
۳	فرق بین حقوق جزا و حقوق مدنی
۳	رابطه بین حقوق جزا و حقوق مدنی
۴	رابطه حقوق جزا با علم اخلاق
۴	رابطه حقوق جزا با سایر علوم اجتماعی
۴	علومى که بحقوق جزا کمک میکنند
۴	الف - علوم جنائى
۵	ب - جرم یابى
۵	فائده تحصیل حقوق جزا
۷	گفتار دوم - بحث تاریخی و فلسفی راجع به بنای مجازات
۷	تحقیق در علت مجازات
۷	تشخیص مقصدغائی و نهائى مجازات از مقصد آنى آن
۸	دوره قدیم
۸	اجرای انتقام در روابط بین گروههای اجتماعى
۹	قانون قصاص
۹	رژیم سازش اختیاری و اجبارى
۱۰	وضع جرائم عمومى
۱۰	اثر افکار مذهبى در مجازات
۱۱	عهد جدید و تفوق قدرت سلطنت و نتایج حاصله از آن
۱۳	خصائص مجازات
۱۳	دوره انقلاب کبیر فرانسه و امپراطورى آن
۱۳	عصر جدید و تقنین حقوق جزا
۱۳	تحول افکار و تغییر اخلاق و عادات در آغاز انقلاب فرانسه

موضوع

صفحه

نفوذ فلاسفه

۱۴

قرارداد اجتماعی ژان ژاک روسو

۱۵

رساله جرائم و مجازاتهای بکار یا

۱۵

« رساله مجازات و غرامات اثر » بنتام

۱۷

تأثیر ادراکات جدید در نهضت تقنینی

۱۸

عدم موفقیت حقوق جزای انقلابی و علل آن

۱۹

ظهور ناپلئون و عکس العمل او

۱۹

نهضت علمی از آغاز امپراطوری اول

۲۱

مکتب نتو کلاسیک و نمایندگان اصلی آن

۲۳

نهضت تقنینی

۲۵

دوره معاصر

۲۷

تأثیر اصول عقائد مکتب نتو کلاسیک

۲۷

انتقادات وارده به مکتب نتو کلاسیک

۲۷

مکتب تحقیقی و وجوب ترتب معلول بر علت

۲۸

طبقه بندی مجرمین

۳۱

سیاست جنایی مکتب تحقیقی

۳۳

مکتب سوم ایتالیایی یا مکتب تحقیقی انتقادی

۳۴

انتقادات وارده به مکتب تحقیقی

۳۴

اتحادیه بین المللی و انجمن بین المللی حقوق جزا؛ مکتب فنی و قضایی، مکتب اصالت عملی

۳۵

نهضت قانونگذاری در فرانسه

۳۵

تغییرات حاصله در میزان مجموع اعمال جنایی در فرانسه و سایر ممالک خارجی در آخر سده نوزدهم

۳۶

اصلاح حقوق موضوعه در کشورهای مختلفه

۳۸

مسائلی که مورد امان نظر حقوق دانان قرار گرفته است

۳۹

تقسیم حقوق جزا

۴۰

دفتر نخست - جرم

۴۱

جرم

۴۲

تعریف جرم

۴۲

وسائل مبارزه بر ضد ارتکاب جرم و نقش اساسی اقدامات احتیاطی

۴۲

صفحه	موضوع
۴۵	بخش اول - عناصر مختلفه جرم
۴۶	گفتار اول - عنصر قانونی جرم
۴۶	اصل قانونی بودن جرائم و عقیده « حلات دال بر خطرناکی مجرم »
۴۷	توجیه اصل بالا
۴۷	نتایج حاصله از اصل بالا
۴۹	استثنائاتی که رویه قضایی فرانسه در مورد استدلال از راه قیاس قائل شده
۵۰	قبول استدلال از راه قیاس در امور جزائی در حقوق جزای سایر ممالک
۵۲	منابع حقوق جزای ایران
۵۲	قانون مجازات عمومی و تقسیمات عمده آن
۵۲	قوانین جزائی که بعد از قانون مجازات عمومی بتصویب رسیده است
۵۴	مقررات موضوعه قوه مجریه
۵۵	مسئله اعمال قوانین خارجه در ایران
۵۶	گفتار دوم - عنصر مادی جرم
۵۶	لزوم يك عنصر خارجی و طبیعت آن
۵۶	جرائم حاصله از فعل و ترك فعل
۵۷	جرائم فعل ناشی از ترك فعل
۶۰	گفتار سوم - عنصر معنوی جرم
۶۰	مفهوم اراده
۶۰	مفهوم داعی در ارتکاب جرم
۶۱	تمیز بین داعی و قصد اضرار
۶۲	در موارد استثنائی داعی یکی از ارکان اصلی جرم بشمار میآید
۶۲	مفهوم سؤنیت
۶۳	مفهوم خطا
۶۳	تمیز بین خطای جزائی و خطای مدنی
۶۴	تمیز بین خطای جزائی و سوء نیت
۶۴	اندیشه قبل از ارتکاب جرم
۶۴	سؤنیت احتمالی
۶۵	سؤنیت غیر معین
۶۵	تعیین رابطه علیت بین خطا و یا سؤنیت با خسارت
۶۷	آثار اشتباه

موضوع

صفحه

۶۷	اشتباه در شخص
۶۸	اشتباه در یکی از عوامل اصلی جرم
۶۸	اشتباه در نتایج حاصله از عمل ارتكابی
۶۹	اشتباه در اثر جهل بقانون
۷۱	بر خورداری خارجیان از ایراد جهل بقانون
۷۱	امور تبرئه کننده و علل معافیت از مجازات

بخش دوم - در اقسام مختلفه جرم

۷۲	فروق بین جرائم جزائی و جرائم مدنی
۷۳	روابط موجوده بین جرم مدنی و جرم جزائی
۷۳	فروق بین جرم جزائی و تقصیر انضباطی
۷۴	خصائص حقوق انضباطی
۷۵	اقسام طبقه بندی جرائم

گفتار اول - طبقه بندی معروف جرائم به جنایت و جنحه و خلاف

۷۶	فوائد عملی تقسیم بندی جرائم به جنایت و جنحه و خلاف
۷۸	ضابطه قانونی برای تشخیص جنایت و جنحه و خلاف از یکدیگر
۷۹	اشکالات حاصله از ضابطه قانونی بالا
۸۰	علت تقسیم جرائم به جنایت و جنحه و خلاف
۸۰	آیا تقسیم جرائم به جرائم عمدی و خطائی و مادی با تقسیمات سه گانه فوق مطابقت دارد؟
۸۱	طبقه بندی دو گانه جرائم
۸۲	نتیجه

گفتار دوم - طبقه بندی جرائم از لحاظ فنر قانونی

۸۳	تمیز بین جرائم عمومی و جرائم نظامی
۸۳	تمیز بین جرائم کاملاً نظامی و جرائم مختلط
۸۳	فوائد حاصله از تقسیم جرائم به جرائم عمومی و جرائم نظامی
۸۳	۱ - از نظر صلاحیت
۸۴	۲ - از نظر تشکیلات قضائی
۸۴	۳ - از نظر آیین دادرسی
۸۴	۴ - از نظر مجازات
۸۵	۵ - از نظر اندازه مجازات
۸۶	۶ - از نظر روابط بین المللی

گفتار سوم - طبقه بندی جرائم از لحاظ عنصر ماده

۸۷	تمیز بین جرائم حاصله از فعل و ترك فعل
۸۷	تمیز بین جرائم آنی و جرائم مستمر
۸۷	فوائد تقسیم جرائم به جرائم آنی و جرائم مستمر
۸۷	۱ - از لحاظ مدت مرور زمان تعقیب جرم
۸۷	۲ - از لحاظ اندازه مجازات
۸۸	۳ - از لحاظ تأثیر قانون جدید
۸۸	۴ - از لحاظ مرجع صلاحیتدار قضائی
۸۹	۵ - از لحاظ اعتبار قضیه محکوم بها
۸۹	ضابطه تشخیص جرم آنی از جرم مستمر
۹۰	تمیز بین جرم ساده و جرم اعتیادی
۹۰	فوائد عملی تفکیک جرم ساده از جرم اعتیادی
۹۱	اعتیاد قابل تعقیب
۹۲	تمیز بین جرم اعتیادی و جرم جمعی متعده المقصد
۹۲	تمیز بین جرائم مقید و جرائم مطلق
۹۳	تمیز بین جرائم مشهود و جرائم غیر مشهود

گفتار چهارم - طبقه بندی جرائم از لحاظ عنصر معنوی

۹۴	تقسیم جرائم از لحاظ رکن عمد
۹۵	تقسیمات دیگر
۹۵	جرائم مرتبط
۹۶	تمیز بین جرم مرتبط و جرم جمعی متعده المقصد
۹۶	جرائم مرکب
۹۷	تمیز بین جرائم سیاسی و جرائم عمومی
۹۸	اطلاعات تاریخی سرنوشت مجرمین سیاسی تا اواسط قرن نوزدهم
۹۸	فوائد حاصله از تقسیم جرائم به جرائم سیاسی و غیر سیاسی یا عمومی
۹۹	تغییر کلی
۱۰۱	خصائص بارزه جرم سیاسی
۱۰۲	مفهوم جرم سیاسی در نزد علمای حقوق
۱۰۳	مفهوم جرم سیاسی در حقوق فرانسه
۱۰۳	جرائم مرکب با جرائم سیاسی
۱۰۴	جرائم مرتبط با جرم سیاسی

صفحه	موضوع
۱۰۵	جرایم اجتماعی
۱۰۵	تروریسم
۱۰۶	اقدامات جنایی بر ضد امنیت خارجی کشور
	بخش سوم - در لحظات مختلفه و متوالیه ارتکاب -
	فرض علمی شروع بجرم
۱۰۹	دوره نشوونمای جرم
۱۰۹	مسئله شروع بجرم و موقع مداخله مقامات جزائی
۱۰۹	سوابق تاریخی
۱۱۰	فروضی که از طرف قانون جزا پیش بینی نشده است
۱۱۱	
	گفتار اول - در شروع به جرم
۱۱۳	مفهوم آغاز عملیات اجرایی
۱۱۳	تمیز آغاز عملیات اجرایی از عملیات مقدماتی
۱۱۵	فوائد تمیز اعمال مقدماتی از شروع باجرا و اشکالات آن
۱۱۶	فروض علمی برای تشخیص اعمال مقدماتی از شروع باجرا
۱۱۷	عدم انصراف مرتکب از روی اراده
۱۱۹	مجازات شروع بجرم
۱۲۰	
	گفتار دوم - جرم فقیه
۱۲۳	فرض علمی جرم محال
۱۲۴	
	گفتار سوم - جرم انجام یافته
۱۲۹	لحظه ای که جرم انجام یافته تلقی میشود
۱۳۰	
	دفتر دوم - مسئولیت
۱۳۲	مسئولیت
۱۳۳	تعیین اشخاص مسئول
۱۳۳	مسئولیت جزائی اشخاص حقوقی
۱۳۵	
۱۳۷	رویه قضائی محاکم فرانسه از لحاظ مسئولیت جزائی اشخاص حقوقی
۱۴۰	تقسیمات دفتر دوم
۱۴۰	تمایل جدید علمای حقوق جنایی در تطبیق مجازات با فرد فرد مجرمین